

צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), תש"ם-1980

**רבדים בחקיקה**

משפט פרטי וכלכלה – הסדרת עיסוק – שמאי רכב  
רשויות ומשפט מנהלי – הסדרת עיסוק – שמאי רכב  
רשויות ומשפט מנהלי – מצרכים ושירותים – פיקוח – שירותים

**תוכן ענינים**

2	<a href="#">Go</a>	הגדרות	1	סעיף
3	<a href="#">Go</a>	הגבלת עיסוק	2	סעיף
3	<a href="#">Go</a>	בקשה לרישום בפנקס	3	סעיף
3	<a href="#">Go</a>	תנאים לרישום ומתן תעודה	4	סעיף
3	<a href="#">Go</a>	מינוי מועצה מייעצת וסמכויותיה	5	סעיף
4	<a href="#">Go</a>	הרכב המועצה	6	סעיף
4	<a href="#">Go</a>	סדרי הדיון	7	סעיף
4	<a href="#">Go</a>	ביטול רישום או תעודה	8	סעיף
4	<a href="#">Go</a>	מתן הודעות ומסירת פרטים	9	סעיף
5	<a href="#">Go</a>	אישור תיקון, דיווח וחתימה	10	סעיף
5	<a href="#">Go</a>	ניהול רשומות	11	סעיף
5	<a href="#">Go</a>	חובת נאמנות	12	סעיף
5	<a href="#">Go</a>	איסור העברה	13	סעיף
5	<a href="#">Go</a>	פטור	14	סעיף
5	<a href="#">Go</a>	אגרות	15	סעיף
5	<a href="#">Go</a>	רשות מבצעת	16	סעיף
5	<a href="#">Go</a>	הוראת מעבר	17	סעיף
5	<a href="#">Go</a>	שמירת דינים	18	סעיף
5	<a href="#">Go</a>	תחילה	19	סעיף

צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), תש"ם-1980\*

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 5, 6, 15, 38 ו-43 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957, אני מצווה לאמור:

1. בצו זה –

הגדרות

- \* פורסם [ק"ת תש"ם מס' 4152](#) מיום 7.8.1980 עמ' 2182.
- תוקן [ק"ת תשמ"א מס' 4218](#) מיום 31.3.1981 עמ' 779 – צו תשמ"א-1981.
- [ק"ת תשמ"ב מס' 4375](#) מיום 1.7.1982 עמ' 1263 – צו תשמ"ב-1982.
- [ק"ת תשמ"ג מס' 4516](#) מיום 1.8.1983 עמ' 1783 – צו תשמ"ג-1983.
- [ק"ת תשמ"ד מס' 4642](#) מיום 3.6.1984 עמ' 1688 – צו תשמ"ד-1984.
- [ק"ת תשמ"ה מס' 4812](#) מיום 2.6.1985 עמ' 1392 – צו תשמ"ה-1985.
- [ק"ת תשמ"ו מס' 4882](#) מיום 12.12.1985 עמ' 279 – צו תשמ"ו-1985.
- [ק"ת תשמ"ז: מס' 5002](#) מיום 5.2.1987 עמ' 386 – צו תשמ"ז-1987. [מס' 5022](#) מיום 1.4.1987 עמ' 772 – צו (מס') תשמ"ז-1987.
- [ק"ת תשמ"ט: מס' 5141](#) מיום 19.10.1988 עמ' 96 – צו תשמ"ט-1989. [מס' 5152](#) מיום 12.12.1988 עמ' 244 – צו (מס') תשמ"ט-1988.
- [ק"ת תש"ן מס' 5226](#) מיום 2.11.1989 עמ' 42 – הודעה תש"ן-1989; תחילתה ביום 1.10.1989.
- [ק"ת תשנ"ב: מס' 5395](#) מיום 29.10.1991 עמ' 397 – הודעה תשנ"ב-1991; תחילתה ביום 1.10.1991. [מס' 5432](#) מיום 1.4.1992 עמ' 945 – הודעה (מס') תשנ"ב-1992; תחילתה ביום 1.4.1992. [מס' 5471](#) מיום 15.9.1992 עמ' 1530 – הודעה (מס') תשנ"ב-1992; תחילתה ביום 1.10.1992.
- [ק"ת תשנ"ג מס' 5512](#) מיום 30.3.1993 עמ' 713 – הודעה תשנ"ג-1993; תחילתה ביום 1.4.1993.
- [ק"ת תשנ"ד: מס' 5547](#) מיום 23.9.1993 עמ' 7 – הודעה תשנ"ד-1993; תחילתה ביום 1.10.1993. [מס' 5590](#) מיום 5.4.1994 עמ' 765 – הודעה (מס') תשנ"ד-1994; תחילתה ביום 1.4.1994.
- [ק"ת תשנ"ה: מס' 5627](#) מיום 29.9.1994 עמ' 42 – הודעה תשנ"ה-1994; תחילתה ביום 1.10.1994. [מס' 5642](#) מיום 4.12.1994 עמ' 380 – צו תשנ"ה-1994. [מס' 5673](#) מיום 30.3.1995 עמ' 1325 – הודעה (מס') תשנ"ה-1995; תחילתה ביום 1.4.1995.
- [ק"ת תשנ"ו: מס' 5708](#) מיום 5.10.1995 עמ' 29 – הודעה תשנ"ו-1995; תחילתה ביום 1.10.1995. [מס' 5743](#) מיום 11.4.1996 עמ' 743 – הודעה (מס') תשנ"ו-1996; תחילתה ביום 1.4.1996.
- [ק"ת תשנ"ז: מס' 5784](#) מיום 19.9.1996 עמ' 9 – צו תשנ"ז-1996; תחילתו שלושים ימים מיום פרסומו. עמ' 13 – הודעה תשנ"ז-1996; תחילתה ביום 1.10.1996. [מס' 5819](#) מיום 20.3.1997 עמ' 496 – הודעה (מס') תשנ"ז-1997; תחילתה ביום 1.4.1997. [מס' 5850](#) מיום 11.9.1997 עמ' 1148 – הודעה (מס') תשנ"ז-1997; תחילתה ביום 1.10.1997.
- [ק"ת תשנ"ח: מס' 5894](#) מיום 27.4.1998 עמ' 666 – הודעה תשנ"ח-1998; תחילתה ביום 1.4.1998. [מס' 5927](#) מיום 17.9.1998 עמ' 1349 – הודעה (מס') תשנ"ח-1998; תחילתה ביום 1.10.1998.
- [ק"ת תשנ"ט: מס' 5960](#) מיום 18.3.1999 עמ' 525 – צו תשנ"ט-1999; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו. [מס' 5964](#) מיום 12.4.1999 עמ' 574 – הודעה תשנ"ט-1999; תחילתה ביום 1.4.1999. [מס' 5997](#) מיום 1.9.1999 עמ' 1174 – הודעה (מס') תשנ"ט-1999; תחילתה ביום 1.10.1999.
- [ק"ת תש"ס מס' 6035](#) מיום 18.5.2000 עמ' 601 – הודעה תש"ס-2000; תחילתה ביום 1.5.2000.
- [ק"ת תשס"א: מס' 6060](#) מיום 2.10.2000 עמ' 4 – הודעה תשס"א-2000; תחילתה ביום 1.10.2000. [מס' 6124](#) מיום 9.9.2001 עמ' 1054 – הודעה (מס') תשס"א-2001; תחילתה ביום 1.10.2001.
- [ק"ת תשס"ב מס' 6160](#) מיום 25.3.2002 עמ' 586 – הודעה תשס"ב-2002; תחילתה ביום 1.4.2002.
- [ק"ת תשס"ג: מס' 6199](#) מיום 30.9.2002 עמ' 45 – הודעה תשס"ג-2002; תחילתה ביום 1.10.2002. [מס' 6202](#) מיום 14.10.2002 עמ' 76 – צו תשס"ג-2002; ר' סעיף 2 לענין הוראת שעה.
- [ק"ת תשס"ו מס' 6471](#) מיום 30.3.2006 עמ' 621 – הודעה תשס"ו-2006; תחילתה ביום 1.4.2006.
- [ק"ת תשס"ח מס' 6659](#) מיום 30.3.2008 עמ' 681 – הודעה תשס"ח-2008; תחילתה ביום 1.4.2008.
- [ק"ת תשס"ט מס' 6765](#) מיום 12.3.2009 עמ' 641 – הודעה תשס"ט-2009; תחילתה ביום 1.4.2009.
- [ק"ת תש"ע מס' 6880](#) מיום 25.3.2010 עמ' 982 – הודעה תש"ע-2010; תחילתה ביום 1.4.2010.

<p>"רכב" ו"רשות הרישוי" – כמשמעותם בפקודת התעבורה;  "הודעת אי שימוש", "שווי הרכב" ו"נזק גלמי" – כמשמעותם בתקנות התעבורה,  התשכ"א-1961;</p>	<p>צו תשמ"ב-1982  צו תשמ"ב-1982</p>
<p>"השר" – שר התחבורה;  "הרשות" – מנהל האגף לרכב ולשירותי תחזוקה במשרד התחבורה או מי שהוא אצל לו  סמכויותיו לפי צו זה כולן או מקצתן;</p>	
<p>"קורס" – קורס מקצועי שנותן גוף שאישרה אותו הרשות לפי תכנית שאישרה;  "מפקח" ו"מבטח" – כמשמעותם בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשי"א-1951;  "פנקס השמאים" – פנקס לרישום שמאי הרכב המתנהל לפי צו זה;  "שמאות רכב" – עיסוק בשומה ובהערכת שווי של רכב ונזקים שנגרמו לרכב בתאונה או  מכל סיבה אחרת;  "שמאי רכב" – מי שרשום בפנקס השמאים;  "תעודה" – תעודה שניתנה לשמאי רכב שנרשם בפנקס שמאי רכב לצורך העיסוק בשמאות  רכב.</p>	<p>צו תשמ"ו-1985</p>
<p>2. (א) לא יעסוק אדם בשמאות רכב אלא אם הוא רשום בפנקס שמאי הרכב וכידו תעודה בת  תוקף.  (ב) לא יעסיק אדם בשמאות רכב אדם שאינו רשום בפנקס השמאים, למעט מתמחה  בתקופת התמחותו אם הוא רשום בפנקס המתמחים שמנהלת הרשות.</p>	<p>הגבלת עיסוק  צו תשמ"ה-1985</p>
<p>3. (א) הרוצה להירשם בפנקס השמאים יגיש בקשה בכתב לרשות ויצרף לבקשה מסמכים  בתמיכה לה.  (ב) הרשות רשאית לדרוש אימות בתצהיר או בדרך אחרת שתקבע על פרטי הבקשה  ורשאית היא לדרוש כל ראיה בכתב אחרת אשר לדעתה תתמוך בבקשה.</p>	<p>בקשה לרישום בפנקס</p>
<p>4. (א) הרשות תרשום בפנקס השמאים מי שנתקיימו בו להנחת דעתה כל אלה:  (1) הוא תושב ישראל ומקום מגוריו הקבוע בישראל;  (2) הוא בעל רשיון לנהיגת רכב מדרגה 02 לפחות לפי תקנות התעבורה, תשכ"א-  1961;</p>	<p>תנאים לרישום  ומתן תעודה  צו תשמ"ז-1996</p>
<p>(3) מלאו לו 23 שנים;  (4) הוא בעל השכלה של שתיים-עשרה שנות לימוד לפחות במוסד שהכיר בו משרד  החינוך והתרבות או בוגר בית ספר מקצועי תלת שנתי מוכר במגמת מכונאות רכב, או  בעל אחת-עשרה שנות לימוד ותעודת הסמכה במכונאות רכב או של קצין בטיחות;</p>	<p>צו תשמ"ז-1996</p>
<p>(5) הוא בעל תעודת סוג 2 במכונאות רכב מאת משרד העבודה והרווחה או בעל  הדירוג הגבוה ביותר במקצוע פחחות רכב;  (6) התמחה בענייני שמאות רכב במשרדו של שמאי בתקופה של שנה אחת לפחות,  ובהתאם לכללים שקבעה הרשות;</p>	<p>צו תשמ"ז-1996</p>
<p>(7) לא נתקיים בו האמור בתקנה 15ב(1) עד (3) לתקנות התעבורה;  (8) הוא עבר בהצלחה קורס;  (9) הוא עמד בהצלחה בבחינות בפני ועדת בחינות שמינתה הרשות.</p>	<p>צו תשמ"ז-1987  צו תשמ"ו-1985</p>
<p>(ב) מי שקיים את התנאים האמורים בסעיף קטן (א) ונרשם בפנקס השמאים תתן לו  הרשות תעודה על רישומו שתקפה לחמש שנים או לתקופה קצרה מזו שקבעה הרשות.  (ג) הרשות רשאית לתת תעודה למי שנרשם בפנקס השמאים על פי סעיף 17 לצו זה.  (ד) הרשות רשאית לחדש את התעודה אם נתקיימו בשמאי הרכב הנתאים הקבועים בצו  זה או לפיו.</p>	<p>צו תשמ"א-1981</p>
<p>5. השר ימנה מועצה מייצעת שתייעץ לרשות בעניינים אלה:</p>	<p>מינוי מועצה מייצעת  וסמכויותיה</p>

- (א) מתן תעודה, סירוב לתיתה, התלייתה, ביטולה או סירוב לחדשה;
- (ב) קביעת תכנית לימודים ותכנית בחינות;
- (ג) קביעת כללי אימון מתמחים וכללים לרישום מתמחים;
- (ד) כללי התנהגות, אתיקה מקצועית והנחיות מקצועיות לשמאים ולמתמחים;
- (ה) עיסוקים האסורים על שמאי רכב;
- (ו) (בוטל).
- צו תשנ"ה-1994
- צו תשמ"ה-1985
- הרכב המועצה  
צו תשנ"ה-1994
6. (א) המועצה תורכב מעשרה חברים שיתמנו לשנתיים, והם:
- (1) שלושה נציגים של משרד התחבורה וביניהם היושב ראש וממלא מקומו;
- (2) שלושה נציגים של שמאי הרכב;
- (3) נציג אחד של הממונה על שוק ההון במשרד האוצר;
- (4) נציג איגוד חברות הביטוח בישראל;
- (5) נציג משטרת ישראל;
- (6) נציג ציבור.
- צו תשנ"ה-1994
- (ב) השר רשאי להאריך את המינוי של חבר המועצה, או להחליפו לפני תום תקופת כהונתו.
7. (א) יושב ראש המועצה יקבע את מועד הישיבות, מקומן, סדר יומן וסדרי הדיון לכל ענין.
- (ב) החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות הנוכחים בישיבה, ובלבד שנכחו בישיבה לפחות שלושה חברים וביניהם נציג אחד של הממשלה; היו הדעות שקולות, תכריע דעת היושב ראש.
- (ג) המועצה רשאית למנות מבין חבריה או שלא מביניהם ועדות משנה לכל ענין הנוגע לתפקידיה לפי צו זה.
8. (א) הרשות רשאית, בהתייעצות עם המועצה, למחוק שמאי מפנקס השמאים, לבטל תעודה שניתנה, להתלותה, לסרב לחדשה, להתנות בה תנאים, להוסיף עליהם או לשנותם דרך כלל או למקרה מסויים או להגביל את תקופת תקפה.
- (ב) מחיקה מפנקס השמאים או ביטול תעודה יכול שיהיה לצמיתות או לתקופה מסוימת או עד שיתמלאו תנאים שקבעה הרשות.
- (ג) הרשות לא תמחק שמאי רכב מפנקס השמאים ולא תבטל תעודה אלא אם נתנה לו תחילה הזדמנות לטעון את טענותיו ולהביא את ראיותיו לענין זה.
9. (א) שמאי ימסור לרשות, לפי דרישתה בכתב, פרטים על מצבו של רכב שהוא שם.
- מתן הודעות ומסירת פרטים  
צו תשמ"ב-1982
- צו תשנ"ט-1999
- (ב) עלה הנזק הגולמי ברכב שהוא שם על 60 אחוזים משווי הרכב ימסור השמאי לנוהג בו או לבעלו הודעת אי שימוש ויודיע על כך לרשות הרישוי בטופס שקבעה כאמור בתקנה 289(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.
- (ג) שמאי רשאי, תוך 21 ימים מיום שחתם על שומה של רכב, לבקש תיקון או שינוי של השומה מאת הרשות, ובלבד שהבקשה הוגשה לא יאוחר מ-90 ימים ממועד קרות המקרה שבו נגרם הנזק.
- (ד) הוגשו לרשות שומות מנוגדות על רכב, רשאית הרשות להביא את הענין לפני ועדת ערר שמינתה לכך.
- (ה) הגישה רשות הרישוי לרשות בקשה לבדיקת שומה, תבדוק אותה בעצמה או תביא אותה לפני ועדת הערר.
- צו תשמ"ד-1984
- צו תשמ"ד-1984
- (ו) הרשות רשאית, לאחר ששמעה את דעתה של ועדת הערר, לאשר או לשנות את הודעת השמאי; החלטת הרשות תהיה סופית.
- (ז) החליטה הרשות לשנות או לתקן כאמור בסעיף קטן (ו) הודעת אי-שימוש, תודיע על
- צו תשמ"ד-1984

- כך לרשות הרישוי בטופס שקבעה.
10. (א) שמאי לא יעשה שומה ולא יתן חוות דעת על רכב הנמצא במוסך ולא יאשר את תיקונו של רכב כאמור אלא אם כן הרכב נמצא במוסך בעל רשיון תקף לפי סעיף 5 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב), התש"ל-1970.
- (ב) שמאי לא ייתן חוות דעת על רכב אלא על סמך בדיקתו או לאחר שפיקח על מתמחה שנתן אותה; חתימה של השמאי על חוות דעת חייב אותו.
11. שמאי ינהל רשומות ופנקסים לפי פרטים שקבעה הרשות בהתיעצות עם המועצה.
12. במילוי תפקידיו יפעל השמאי כלפי לקוחו וכלפי המבטח במהימנות, בנאמנות וביושר וינקוט אמצעים סבירים כדי להבטיח התנהגותם המהימנה, הנאמנה והישרה של עובדיו.
13. תעודה היא אישית ואינה ניתנת להעברה.
14. הרשות רשאית, בהמלצת המועצה, לפטור מבקש מהוראות סעיף 4, כולן או מקצתן, מנימוקים שקבעה בהחלטתה; פטור כאמור יכול שיהיה באופן כללי, לסוג של מבקשים או למקרה מסויים.
15. (א) בעד רישום בפנקס השמאים או בפנקס המתמחים או בעד תעודה או בחינה תשולם האגרה שנקבעה בתוספת.
- (ב) סכום האגרה שבתוספת ישתנה ב-1 באפריל של כל שנה (להלן – יום השינוי) לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – המדד), בחודש פברואר שקדם ליום השינוי לעומת המדד שפורסם בחודש פברואר בשנה שקדמה לה (המדד היסודי), ויעוגל לשקל החדש השלם הקרוב.
- (ג) המנהל הכללי של משרד התחבורה יפרסם בהודעה ברשומות את נוסח התוספת כפי שהשתנה לפי סעיף קטן (ב).
16. הרשות תהיה הרשות המבצעת צו זה והיא רשאית לתת כל הוראה לצורך ביצועו.
17. מי שלהנחת דעת הרשות –
- (1) עסק בשמאות רכב כעיסוק עיקר תקופה של שלוש שנים שקדמו לתחילתו של צו זה יהא זכאי להירשם בפנקס השמאים ולקבל תעודה;
- (2) עסק בשמאות רכב כחלק מעיסוקו רשאית הרשות, בהתיעצות עם המועצה, לרשום אותו בפנקס השמאים ולתת לו תעודה לאחר שימלא תנאים שהיא קבעה;
- (3) קיים את התנאים האמורים בסעיף 4 למעט עיסוק בפועל בשמאות רכב, רשאית הרשות לרשום אותו בפנקסי השמאים, אך לא תתן לו תעודה.
18. הוראות צו זה אינן באות לגרוע מכוחו של כל דין.
19. תחילתו של צו זה ששה חדשים מיום פרסומו.

אישור תיקון, דיווח וחתימה  
צו תשמ"ט-1988  
צו תשמ"ט-1999

צו תשמ"ט-1999

ניהול רשומות

חובת נאמנות

איסור העברה

פטור

אגרות  
צו תשמ"א-1981  
צו תשמ"ג-1985  
צו תשמ"ה-1985

צו תשמ"ג-2002

צו תשמ"ג-2002

רשות מבצעת

הוראת מעבר

שמירת דינים

תחילה

הודעה תש"ע-2010

#### תוספת

(סעיף 15)

#### בשקלים חדשים

- (1) אגרה בעד רישום בפנקס השמאים 254
- (2) אגרה חמש שנתית בעד תעודת שמאי 888
- (3) אגרה בעד רישום מתמחה בפנקס 254
- (4) אישור על תוצאות בחינה עיונית, בעל פה או בכתב, או בחינה מעשית 127
- (5) כפל מסמך מחצית האגרה ששולמה בעד המסמך המקורי

חיים לנדאו  
שר התחבורה

י' באב תש"ם (23 ביולי 1980)